دسته بندی تصاویر مجموعه 101 Caltech:

پس از بررسی دیتاست، اطلاعات کلی آن به شرح زیر بدست آمد:

• تعداد کلاس ها : 101 کلاس

تعداد كل تصاوير: 9144

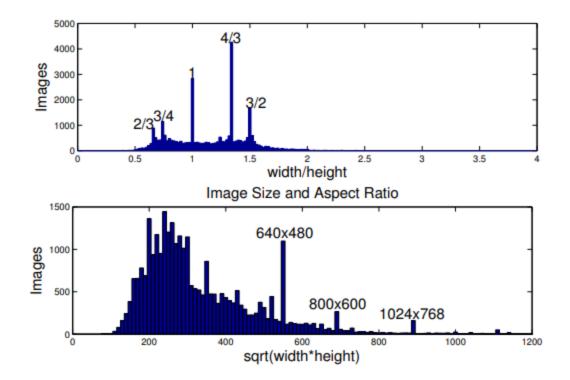
• میانگین تعداد تصویر در هر کلاس :59

• حداقل تعداد تصویر در هر کلاس: 31

• حداکثر تعداد تصویر در هر کلاس: 800

همین طور تصاویر هر کلاس در اندازه های مختلف هستند، لذا برای استفاده از تصاویر به عنوان ورودی CNN لازم است ابتدا اندازه همه تصاویر را یکسان کنیم.

اطلاعاتی در مورد ابعاد و نسبت اندازه های تصاویر هر کلاس:



3 دسته از تصاویر دارای تعداد خیلی بیشتری تصویر نسبت به بقیه دسته ها هستند. به عبارت دیگر دیتاست balance نیست که این موضوع می تواند بر روی کارایی مدل تاثیر گذار باشد. در ابتدا بدون توجه به این مشکل کار را پیش می بریم. در نهایت چند روش را برای حل این مشکل بررسی خواهیم کرد. از روش های موجود می توان به:

- حذف داده از کلاسی که تعداد داده های بیشتری دارد
- دادن وزن به مقادیر احتمال هر کلاس در loss function مورد استفاده در فرآیند آموزش
- استفاده از روش های data augmentation برای رساندن تعداد تصاویر در کلاس های با تعداد تصویر کم به حالت عادی

اشاره کرد.

با بررسی های صورت گرفته، با توجه به تعداد بالای دسته ها (101 دسته) و تعداد نسبی کم تصاویر آموزشی در هر کلاس، نمی توان انتظار داشت با طراحی و آموزش یک CNN از صفر، به نتایج قابل قبولی رسید. لذا تصمیم بر آن شد که از یکی از شبکه های آموزش دیده شده برای دسته بندی یا تشخیص تصاویر (مثل **Vgg-16** یا **resnet**) استفاده شود.

برای این کار، لایه آخر این شبکه ها (لایه دسته بند) را حذف می کنیم. پس از این که شبکه را load کردیم، از لایه های convolution آن برای استخراج ویژگی های تصاویر استفاده می کنیم و از داده های بدست آمده، که برای هر تصویر یک بردار ویژگی است، برای آموزش یک دسته بند ساده (در این جا یک شبکه عصبی dense دولایه) استفاده می کنیم.

برای پیاده سازی به دلیل راحتی کار و ویژگی های فوق العاده موجود برای کتابخانه **keras**، مثل **Tensorboard** که در این تمرین به وسیله آن فرآیند یادگیری شبکه و بقیه اطلاعات لازم را زیر نظر می گیریم، استفاده شده است.

همین طور شبکه ی *vgg-16* نیز به دلیل تجربه کار قبلی با هر دو شبکه یاد شده و ساده تر بودن ساختار *vgg-16* نسبت به *vgg-16* و سریع تر بودن آن با توجه به دقت نزدیکی که استفاده از این شبکه ها برای ما به ارمغان خواهد آورد، انتخاب شده است. از طرفی با توجه به نزدیکی تعداد کلاس ها با دیتاست *Imagenet* او وزن های بدست آمده از فرآیند train شبکه *vgg-16* با دیتاست *Imagenet* استفاده می کنیم. از آن جایی که load کردن همه ی داده ها بر روی حافظه کار منطقی و شدنی ای نیست، برای load کردن داده ها از توابع *generator*

استفاده شده است. برای این کار لازم است که فولدر بندی داده ها حالت خاصی داشته باشد.

در ابتدا اسکریپت هایی برای دانلود داده ها بر روی colab، خروج داده ها از حالت فشرده و فولدر بندی درست آن ها نوشته شده است. همین طور تنظیمات اولیه ای برای استفاده از **Tensorboard** در colab انجام شده است. برای مشاهده پنل **Tensorboard**، پس از اجرای فرآیند، باید بر روی لینک موجود در 5 امین cell کلیک کنید.

عملیات تغییر اندازه عکس ها نیز به صورت خودکار توسط generator ها انجام می شود.

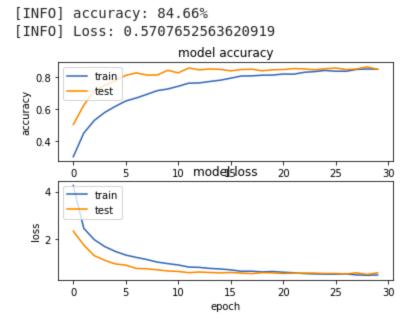
پس از انجام آماده سازی های لازم و load کردن وزن ها، داده ها را از لایه های **convolutional** عبور داده و بردار ویژگی های حاصله را ذخیره می کنیم. این کار با تابع **save***bottlebeck*features انجام می گیرد.

در مرحله ی بعدی باید دسته بندی که مد نظر داشتیم را آموزش دهیم. برای این کار بردار های بدست آمده را دوباره load می کنیم و یک شبکه عصبی ۲ لایه ساده که تعداد خروجی های آن برابر با تعداد کلاس ها و اندازه ورودی آن برابر با بعد بردار های ویژگی بدست آمده در مرحله قبل است، ساخته و فرآیند آموزش را بر روی آن اعمال می کنیم.

با توجه به کم بودن داده ها امکان **overfit** شدن مدل بر روی داده های آموزشی بالاست؛ همین طور برای شبیه سازی فرآیندی مشابه با و از یک لایه **dropout** با مدار 0.75 بین دو لایه نهایی استفاده می کنیم.

تنطیمات و پارامتر های مورد نیاز برای ساخت شبکه ها و آموزش آن ها (مثل تعداد پارامتر های dense یا learning rate و ضریب regularization) با توجه به تجربیات مشابه قبلی تعیین شده اند.

در تمامی مراحل مقدار ۱۵ درصد از داده ها را برای validation در نظر گرفته و عملیات آموزش را بر روی بقیه داده ها انجام می دهیم. با توجه به میزان dropout بالا نیاز به حداقل 20 تا epoch 30 در فرآیند آموزش است. در نهایت دقت بدست آمده بر روی مجموعه با توجه به مجموعه تصاویر عدد قابل قبولی است. نمودار های دقت بر حسب epoch علاوه بر این که در معرد معروت به مورت پیوست نیز ارسال می شوند. اطلاعات کاملی در مورد فرآیند آموزش و ساختار شبکه در پنل Tensorboard وجود دارد که بررسی آن ها خالی از لطف نیست.



نمونه دیتای موجود در پنل Tensorboard

